

STA servis, 4.3.2006

VSEBINA: Na blejskem forumu o pomenu predvidevanj pri oblikovanju politik

Bled, 04. marca (STA) - Predvidevanja in t.i. perspektivne študije, s pomočjo katerih skušajo raziskovalci določiti verjetne smeri dolgoročnega razvoja družbe, lahko bistveno pripomorejo k oblikovanju dobrih in uspešnih nacionalnih politik, primernih za spopad z novimi izzivi. Tako prispevajo k pripravi primernih modelov upravljanja in spodbujajo pozitivne spremembe, so se strinjali udeleženci današnje sklepne okrogle mize na blejskem forumu o Evropi.

Kot je pojasnila Philine Warnke iz Evropske komisije, so predvidevanja razmišljanje o prihodnosti, ki lahko bistveno pripomorejo k pripravi dobrih modelov upravljanja in politik.

"Omogočajo namreč razumevanje sprememb in tako olajšajo tranzicijo, saj z raziskavami podpirajo ustrezne reforme v nacionalnih politikah, ki ustrezno argumentirane pridobijo široko podporo v družbi", je poudarila Warnkova in dodala, da perspektivne študije razvijajo družbeno tehnološke vizije.

Vendar se pri uporabi perspektivnih študij pojavljajo tudi težave, je opozoril raziskovalec Attila Havas iz Madžarske akademije znanosti. Ob tem je poudaril, da so raziskave, ki so jih pripravili, v madžarskem parlamentu in vladi sicer pozitivno sprejeli, vendar pa bi bila lahko implementacija predlogov boljša in hitrejša.

"Problem je v tem, da vlada ni zavezana upoštevati ugotovitev raziskovalcev," je poudarila tudi direktorica Centra za razvoj politik z Malteškega sveta za znanost in tehnologijo Jennifer Cassingena Harper.

Havas je izpostavil tudi vprašanje o tem, kakšne so vizije, ki jih študije oz. raziskovalci razvijajo. Težko je namreč razviti alternativne vizije, drugačne od tistih, ki se napajajo na obstoječih družbenih značilnostih in političnih prioritetah.

"Raziskovalci potrebujejo politično podporo, a hkrati intelektualno, organizacijsko in finančno neodvisnost," je opozoril Havas, ki je hkrati spomnil, da je potrebno razmišljati o socialno ekonomskih izzivih, globalnem razvoju in članstvu EU, vendar države in EU nimajo programa novih študij o prihodnjih trendih na teh področjih.

Na okrogli mizi o pomenu predvidevanja in perspektivnih študij za oblikovanje nacionalnih politik v starih, novih in bodočih članicah Evropske unije so izkušnje svojih držav predstavili poleg Havasa in Harperjeve tudi raziskovalci iz Avstrije, Bolgarije, Romunije, Srbije in Črne gore in Slovenije.

Slednje je predstavil Peter Stanovnik z Inštituta za ekonomske raziskave. Pojasnil je, da se v Sloveniji raziskovalci srečujejo s podobnimi težavami kot v drugih državah. Tako ugotovitve raziskovalcev niso dovolj vključene v politični proces odločanja, podobno pa velja tudi za gospodarstvo, saj lastniki podjetij niso pripravljeni na kakšne bistvene tehnološke inovacije.

Na dvodnevem, že sedmem blejskem forumu, ki je bil namenjen predvsem spodbujanju raziskav o perspektivah v državah Zahodnega Balkana in sedanjih ter predvidenih izzivih v regiji, Evropi in celotnem svetu, so veliko pozornosti namenili projektom pospeševanja sodelovanja na področju znanosti in raziskav v evropskem raziskovalnem prostoru in v Jugovzhodni Evropi.

Kot je pojasnil Nick Konstantopoulos iz generalnega sekretariata za raziskave in tehnologijo grškega direktorata za tehnološki razvoj, so koristi mednarodnega sodelovanja v večjih raziskovalnih zmogljivostih in večji kakovosti raziskav. So pa tudi težave, ki omejujejo sodelovanje, kot so notranji nacionalni programi, pomanjkanje kriterijev za transnacionalno sodelovanje in nacionalne pravne omejitve.